

PATYI ANDRÁS

„*E pluribus unum*” – *A Nemzeti Közszolgálati Egyetem előtt álló kihívások*

1. Bevezetés és célok

Minden új szervezet új reményeket és elvárásokat hordoz. Alapvető kihívás, hogy ezeknek ténylegesen meg tud-e felelni működése során. Nincs ez másként a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) esetében sem. Az Országgyűlés által a 2011. évi XXXVI. törvényben (a továbbiakban: Létesítő tv.), 2012. január 1-gyel a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem (ZMNE), a Rendőrtiszti Főiskola (RTF) átalakulásával, valamint a Budapesti Corvinus Egyetemből kiváló Közigazgatástudományi Kar (a továbbiakban: Kar) csatlakozásával alapított egyetem a magyar felsőoktatási rendszer *sajátos jogállású és szerepkörű* intézménye lesz. Ennek nemcsak az az oka, hogy a Létesítő tv. 2. § (1) bekezdése értelmében az NKE fenntartói jogait Fenntartói Testület (a továbbiakban: FT) útján a közigazgatás-fejlesztésért, a rendészetért és a honvédelemért felelős miniszterek közösen gyakorolják. A sajátos szerepkört elsősorban a Létesítő tv. preambulumban kijelölt célok alapozzák meg. Az egyetem létesítésének *egyik* alapvető célja a közszolgálaton belül a polgári közigazgatás, a rendvédelem, a honvédelem és a nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományában a *hivatástudat* és *szakértelem erősítése* összehangolt és *tervezett utánpótlásképzés* útján. Alapvető cél a közszolgálati *pályaelhagyás megelőzése* és helyette a társadalom számára hatékony munkavégzés biztosítása. Ennek érdekében a közszolgálati *életpályamodellt* támogató továbbképzési rendszert kell működtetni.

Mindez egységes intézményi alapokra kívánja helyezni a közszolgálati felsőfokú szakemberképzést.

A Létesítő tv.-ben írt három egyetemi karos szervezet (2. § [3] bekezdés) tényleges létrehozása az integrációs és egyetemépítő munkáknak csak a *kezdetét* jelenti. Az alapítók által kitűzött célok és az alapítók különböző jogforrásokban, stratégiákban és programokban megnyilvánuló szándéka alapján elmondható, hogy az újonnan alapított egyetemmel kapcsolatban elvárás, hogy az a magyar állam újjászervezésének és a közigazgatás fejlesztésének stratégiai háttérintézményévé váljon, a nemzetközi felsőoktatási térség meghatározó szereplője legyen és a nemzetközi tanulmányok területének folyamatos bővítésével az állami külügyi szolgálat egyfajta tisztviselői utánpótlását is biztosítsa.

Mind a létesítést megalapozó 1278/2010. (XII. 15.) Korm. határozat (a továbbiakban: Kormh.), mind a Létesítő tv. olyan feladatokat és ezzel célokat határozott meg az egyesülő intézmények jogutódjaként létrejövő új egyetem számára, amelyek teljesítése és elérése hosszú évek tervszerű szervezet- és tartalomfejlesztése útján érhető csak el. A jogelődökből megalakuló többkarú egyetem, amelyet a Kormh. a fentiek szerint a felsőfokú közszolgálati szakemberképzés bázisintézményeként határoz meg, többszörös és többirányú *elvárások* középpontjába került. A 2011 áprilisától működő FT és Hivatalának munkája, ide értve a megalakult intézményközi egyeztető és operatív bizottságokat is, mutatja, hogy önmagában nem egyszerű feladat az integrált szervezet kialakítása sem. Ez a legelső kihívás.

2. Az integrált szervezet és működés

Az egyetem 2012. január 1-jei elindulása után a legfontosabb cél annak az integrált szervezeti és működési rendnek a tényleges elérése, melynek eredményeként a korábban önálló intézmények egy magasabb szervezeti egység, az *egyetem részeként* működ-

nek tovább. Más szóval fő cél, hogy kialakuljon az a rend, hogy az egyetemnek vannak karai és nem a karoknak van egyeteme. A hosszú évtizedekig szervezeti és gazdálkodási értelemben is önálló, csatlakozó intézmények és alkalmazottaik számára ez komoly próbatétel. A helyzetet önmagában nem oldja meg, hogy a külvilág vagy az államszervezet ekként (egységként) tekint az egyetemre, sőt még az sem garantálható, hogy a nagy állami szolgálatok is rögtön, január 1-től egységesen kezelik azokat, akik korábban különbözőek voltak.

A kialakuló új rend feltétele az ezt megalapozó *szabályozás*, az egységes, az FT által jóváhagyott egyetemi SZMSZ, amely azonban csak holt betű marad, ha nem követi azt a nap mint nap valósággá tevő SZMSZ-szerű *működés*. Alapfeltétele ennek, hogy mindenki elfoglalja a helyét a számára kijelölt poszton, vagyis, az SZMSZ-ben és az annak részeként létrehozott szervezeti rendben kreált *tisztségek* be legyenek töltve, az előírt egyetemi *testületek és bizottságok* alakuljanak meg, *ügyrendjeik* kerüljenek kiadásra. Az adott szervezeti egységre szabott konkrét feladat- és hatásköri rend nélkül nehezen (pontosabban sehogyan nem) kérhető számon az SZMSZ-szerű *működés*. Ez a szervezetépítő munka hónapokkal ezelőtt elkezdődött, az FT több ütemben kiírta a legfontosabb vezetői pályázatokat, azok január 1-re betöltést nyernek. A rektorhelyettesi, főtitkári és gazdasági főigazgatói tisztségek betöltése után elkezdődhet a munkatársak rektori központba való beosztása, felvétele, majd igen rövid idő alatt a kérdéses és az SZMSZ-ben előírt szervezeti ügyrendek kidolgozása, kiadása és hatályba léptetése. Ez egy korábban nem látott mértékű *szervezetszabályozó* munkát vetít előre, amelyet egyetlen felsőoktatási intézmény sem spórolhat meg magának.

A szervezeti szabályozás mellett vagy azt talán éppen megelőzve a *gazdasági szervezet* kiépítése lesz az integráció egyik fokmérője és egyben jellemzője is. Ez nemcsak a karok és a központ gazdálkodási szerepei közötti

helyes egyensúly kialakításán múlik, hiszen annak szoros kereteit Kormányrendelet fogja kijelölni. *Látszólag* a centralizált és decentralizált gazdálkodási rend közötti választás, és annak szabályzatokba formázása a legfontosabb feladat, de a költségvetési törvényjavaslat (T/4365.) 1. sz. melléklete X. fejezet (KIM) 17. címénél szereplő számok elhomályosíthatják a feladatkör/hatáskör elosztás egyébként lényeges és érdekes munkáját. A feszes, hatékony és szabályos *gazdálkodásra képes* szervezet kialakítása egyrészt alapkövetelmény, melyben meggyőződés, hogy kizárólag a magas fokon centralizált gazdasági szervezet lehet eredményes.

A mintegy 1,8 Mrd forintnyi bevételi előirányzat a karok és így az egyetem változatlan *bevételcentrikus* gazdálkodását követeli meg, míg a tervezett kiadási főösszegnél – a költségvetés ismert nehéz helyzete okán – lényegesen *kisebb kiadási* előirányzat, illetve a kisebb költségvetési támogatás azt jelzi, hogy többletforrások megszerzésére képes és kész, rugalmas és operatív gazdasági szervezetre (vagy annak ilyen részére) lesz szükség. A vezetőképzés, a közszolgálati továbbképzések, átképzések kialakítására elérhető uniós források megszerzésére történő felkészülésre nem marad türelmi idő, azt januárban meg kell kezdeni. Vagyis ez a feladat az integrált gazdasági szervezet kiépítésével együtt történhet csak.

Az egyetemnek a Nemzetközi Intézet megalakításával készen kell állnia a diplomata- és külügyi, valamint EU-s tovább- és átképzések fogadására, ilyen irányú feladat-szabás esetén ezek – a Külügyminisztérium felügyelete alatti – megszerzésére és későbbi távlatokban az erre épülő önálló kar létrehozásának előkészítésére.

3. *Elmélet és gyakorlat kettőssége*

„Az *elmélet* vet, a *gyakorlat* arat.” Az egyetem életében az első naptól jelen lesz az a kettősség, amely a *szakemberképzés* (alap-, mester-, vezető-, tovább- és átképzés) gya-

korlati követelményei és a *tudomány* művelésének elméleti jellegében mutatkozik meg. A kétféle tevékenység *elmélyültségében* és *sebességében* is különbözik. A tudományos (elméleti) műhelyek és a képzőszervezetek alapvető jegyeit egyszerre felmutató *alapegység a tanszék*. Ott fonódik egybe a kutatás az ismeretek átadásával. A hatékonyan és észszerűen szervezett tanszékek alkotják a kart, ők lehetnek (némi képzavarral) egyben a téglá és a cement az egyetem épületében. A jogelődök hagyományai, az NKE-vel kapcsolatos elvárások azonban nem teszik lehetővé, hogy csak „*típusos*” egyetemi tanszékek vagy intézetek működjének. Kellenek súllyal *kutató* tanszékek, vegyes egységek és alapvetően gyakorlati (szakmai) ismeretek átadására profilírozott tanszékek is. Bizonyos képzési feladatok pedig nem csatolhatók egyik karhoz sem, így a felállításra tervezett Vezető- és Továbbképzési Intézet (nevéből is következően) alapvetően „csak” képzéseket nyújt és/vagy szervez, de nem kutat. A kettős jelleg (rendelkezés) a karoknál marad a legerősebb, egyszerre kell jól kiképzett tiszteket és közigazgatási szakembereket kibocsátaniuk és közben szakterületük legjobb *kutatóműhelyeivé* válniuk. Ez a kettős rendelkezés a karok tényleges, de nem öncélú szakmai önállóságát feltételezi.

A tudományos kutatás jelentőségét és eredményességét a tudományos fokozattal és címmel rendelkező oktatók és kutatók aránya jellemzi elsősorban, ezen belül is az MTA (korábban a tudomány) doktora, illetve MTA-tagsággal rendelkezők száma. Nélkülük nem lehet az új doktori iskolákat akkreditálni, komoly nehézségek jelentkezhetnek a szakok akkreditációjában, illetve a jelentős nemzetközi kutatási projektekbe való bekapcsolódás is jóval könnyebben elérhető fokozattal rendelkező, vezető oktatók irányításával. E fokozatok, címek megszerzése így nemcsak elsősorban egyéni érdek és érték, hanem összegyetemi szempontból is kiemelten fontos. Az a helyes és célszerű, ha mindezt sikerül az adott kollégák 45-50 éves korára elérni, hiszen ekkor még elegendő ideje jut arra,

hogy viszonylag hosszabban tudjanak vezető pozíciókat betölteni, és tudásukat az egyetem számára ebben a szerepben is kamatoztatni.

Akárhogy is fog a tervezett Nemzeti Felsőoktatási Rendszerben alakulni a fokozatszerzés konkrét feltételrendje, ezen belül is a MAB és az MTA szerepe, az teljesen biztos, hogy a publikációs tevékenység és a mérhető hivatkozások – az „*impact faktor*” – szerepe tovább fog erősödni. Különösen a nemzetközi referált folyóiratokban, lektorált konferenciákon, közös projekteken és szakmai műhelyekben végzett tevékenység lesz továbbra is kiemelt fontosságú, ezért a fokozatszerzéshez vezető úton ezek a legfontosabb feltételek. E feltételek teljesülése az egyetem minden oktatójától és kutatójától jól meghatározott és számon kért publikációs teljesítmény, elvárás útján biztosítható leginkább, melynek rendjét úgy kell kialakítani, hogy a PhD-fokozat megszerzésétől számítva ezen követelmények teljesítésével a tudomány doktora cím 10-15 év alatt elérhető legyen. Évente egy minősített nemzetközi szaklapban megjelentetett cikk ezt akár automatikusan is eredményezheti.

Ilyen eredményességű kutatómunka csak úgy jöhet létre, ha az intézmény számos eleme támogatja azt. A tudományos élet alapvető tapasztalata ma már, hogy az úgynevezett „*peer reviewed*” újságokban megjelentetett cikkek *többséves kutatómunka* eredményei. Az írások korábban számos előző változatban megjelentek, *konferenciákon* a fő gondolatokat a szakmai közönség megismerte, gyakran pedig közös nemzetközi projekteken, társszerzőkkel együttműködésben folytatott munka eredményei. A nemzetközi tudományos életben zajló verseny és igen széles körű diverzifikáció miatt egyre kevésbé van esélye olyan kutatóknak publikációs fórumokhoz jutnia, akik nincsenek valamennyire beágyazódva nemzetközi szakmai közösségekbe. Jelenlegi és leendő kutatóinknak a *nemzetközi szakmai közösségek* részeként munkájukat nemzetközi műhelyek

ben folyamatosan „tesztelniük kell”, és olyan nemzetközi *kapcsolatrendszerre van szükség*, amely tisztában van kutatási fókuszukkal és annak jelentőségével. A publikációs követelmény csak úgy érvényesíthető, ha egyúttal ezeknek az elengedhetetlen feltételeknek a teljesítését az egyetem nemcsak megköveteli oktatóitól és kutatóitól, hanem a megfelelő *feltételrendszert* is kialakítja ehhez. Természetesen a magas szintű tudományos kutatómunka *nem lehet öncélú*, az egyetem leendő tudományos stratégiájának fontos szemléleti eleme lesz, hogy az oktatás és a kutatás egymásra épülését eredményesen segítse; a közigazgatás-tudományi, a hadtudományi és a rendészettudományi kutatások elkülönült és közös műhelyként a kutatások gyakorlatorientált-ságát is hatékonyan szolgálják.

A tudományterületek összekapcsolhatóságában rejlő lehetőségek kihasználásával: az oktatás-kutatás-szaktanácsadás szimbiózisa valósulhat meg. Az oktatáson keresztül lehet megismertetni az új kutatási eredményeket, a szaktanácsadáson keresztül érintkezhet a tudomány és a gyakorlat, s így a kutatás felé új kihívások és feladatok fogalmazódnak meg. Ez az ismereti háttér szolgálja továbbá az adekvát vezető- és szakmai továbbképzési rendszert is.

4. *Tudásközpont és tudás-innováció, nemzetközi kapcsolatok*

Az alapítói célkitűzések és az államszervezet, benne a közzolgálat *megújításának*, az *állam* tényleges és a valós kormányzati, társadalmi igényekhez igazított *újjaszervezésének* kiemelt célja azt a determinációs pályát jelölik ki, melyben az NKE tudományos munkásságának is ebbe az irányba kell hatnia. A tudományos tevékenységnek is az az alapvető küldetése, hogy hozzájáruljon a magyar nemzeti közzolgálat minőségének javításához, annak folyamatos megújítását lehetővé tegye, és ennek hátterül megkerülhetetlen *tudásközpont és fejlesztőműhely* legyen. Éppen ezért az elméleti tudományos

képzés mellett folyamatosan szükség lesz a közzolgálattal kapcsolatos politikaalkotás gyakorlata szempontjából is releváns, empirikus jellegű, szervezeti folyamat, illetve technológia *innovációjával* foglalkozó projektekre is. Ezek egyben kutatási terepet adhatnak az intézeteknek és a tanszékeknek is. Ha valóban megvalósul a *tényleges integráció*, különleges lehetőségeket teremt az alakuló intézmény tudományos *versenyképességének* növelésére. A szervezetszabályozó dokumentumok mellett szükségképpen elkészítendő *egységes és új kutatás-fejlesztési stratégiában* megfogalmazandó irányok, kiemelt kutatási programok az MTA-val, más egyetemekkel, kutatóintézetekkel, különböző nemzeti kutatóközpontokkal új alapokra helyezhetik a tudományos együttműködést. A korszerű állam és közigazgatás kihívásának, nemzeti és európai értékeinek vizsgálata, a biztonságpolitika és a rendvédelem globális problémáinak elemzése egyértelműen új felismerésekhez, eredményekhez vezethet. Ezeket az eredményeket elsősorban az államszervezet és az azt irányító, demokratikusan választott politikai döntéshozók felé kell kommunikálni, velük kell megfelelő és emészthető formában megosztani. Felhasználásukból azonban nem zárhatók ki sem a tudomány képviselői, sem a tudás megszerzését célul kitűző polgárok sem.

A fenti magasztos célkitűzés elérése érdekében az egyetemnek egy K + F és innovációs stratégiát kell készítenie, amelyik a külső források megszerzésére és azok felhasználásának, elosztásának módjára ad elsősorban választ. A stratégia csak akkor működhet majd sikeresen, ha az egyetem vezető oktatói az innovációs járulék felhasználásában érdekeltnek lesznek, a hazai és nemzetközi pályázatokon való részvételre, hazai, EU-s, és akár tengeren túli szaktanácsadási projekteken való részvételre ösztönzi őket.

Az NKE megalapításánál fogva, már szinte a jogelődökben eddig felhalmozott tudás folytán a közzolgálat és államtudományok egészen speciális és kritikus tömeget képviselő tudományos műhelye lesz

(beleértve ebbe a közigazgatási tudományokat, hadtudományokat és rendészettudományt is), ezért egyedülálló adat- és tudásbázisok állnak majd rendelkezésre, amelyeknek a felhasználására, hasonló jellegű ismeretek nemzetközi vonatkozású kiegészítésére az Egyetemi Könyvtárnak kell stratégiát kidolgoznia. Különösen fontos lehet az *interneten* elérhető, szabadon felhasználható, illetve valamilyen előfizetéshez vagy regisztrációhoz kötött információk és tudás átadása. Alapvető kihívás tehát, hogy a megszerzett vagy már éppen rendelkezésre álló tudás mennyi időn belül jelenik meg a felhasználók és érdeklődők felé. Az Egyetemi Könyvtár alapvető feladata lesz, hogy az egyetem oktatóit digitálisan láthatóvá tegye azzal, hogy a rendelkezésre álló publikációikat a fontos internetes keresők számára megtalálhatóvá teszi. A papíralapú és a társintézmények oktatói polcainak mélyén porosodó „kari bibliográfiák” ennek az értékes tudásbázisnak a megismertetésében nem játszanak hatékony szerepet.

A magas színvonalú kutatómunkához és ahhoz az alapítói küldetéshez is, hogy az egyetem a nemzetközi felsőoktatási térség meghatározó szereplője legyen, a meglévő (január 1-jétől: kari) kapcsolatrendszer mellé *integrált nemzetközi kapcsolatrendszert* kell építeni és fejleszteni. Ennek vannak olyan elemei, amelyek az általános egyetemi létezéshez kötődnek, és olyanok is, amelyek *speciálisak*. Az európai egyetemek Magna Chartájában és a bolognai folyamat nyilatkozataiban rögzített értékekre figyelemmel, a Létesítő tv. és a közszolgálati életpályaprogram koncepciója kiemelt jövőbeni küldetésnek tekinti, hogy Magyarország Európai Unióhoz történő csatlakozásából, illetve a hazai felsőoktatásnak az egységes európai Felsőoktatási és Kutatási Térséghez történő illeszkedési és felzárkózási törekvéseiből kiindulva az egyetem képes legyen a feladatkörébe tartozó korszerű szakmai és tudományos ismeretek létrehozásával, közvetítésével és átadásával helytáll-

ni az EU-ban működő közigazgatási, rendészeti, katonai és nemzetbiztonsági felsőoktatásban.

A nemzetközileg is ismert és jegyzett kutatóműhellyé válás alapvető feltétele, hogy a Rendészettudományi Karon és a Közigazgatás-tudományi Karon is *doktori iskolát* szervezzen az egyetem. A szervezést és a lehető legkorábbi (2012/13-as) sikeres akkreditációt az SZMSZ-ben erre kijelölt stratégiai és intézményfejlesztési ügyekért felelős rektorhelyettes irányítása mellett az érintett karoknak kell végezniük, elérniük. Az alapvetően *államtudományi* irányú doktori képzés teljes spektrumának színvonalas kiépítése olyan *alapfeltétel*, amelytől egy percig sem lehet eltekinteni, egyetemi kar doktori iskola nélkül tartósan nem képes *tartalmilag* is egyetemi kar maradni. Mindez nem csorbítja a „megrendelői” igények kielégítésének fontosságát: a Magyar Honvédség, a Rendőrség és más rendészeti szervek, a polgári közigazgatás legkülönbözőbb szervei számára olyan frissen végzetteket kell kibocsátani, akik a munkába állás *napjától* képesek feladataik *önálló* elvégzésére. Ennek a biztosítása alapvetően kari kompetenciába tartozik, teljesítéséért közvetlenül a szakterülethez (és annak szervezeteihez) a rektornál értelemszerűen közelebb álló dékánok lehetnek felelősek. A doktori iskolák igazi jelentősége mindezek mellett véleményem szerint az, hogy itt kezdődik meg a doktoranduszokban a tudományos szemlélet, a pályaorientáció és motiváció kialakítása. A transzparensen és magas minőségi elvárásokkal működő doktori fokozatszerzés és habilitációs eljárás a tudományos kutatómunka fontos követelménye és ösztönzője egyúttal. A doktori iskolák sikeres akkreditációja a tudományos kihívások legfontosabbika.

A *szakmai-tudományos előmenetel* biztosítása olyan eszköz, amellyel az oktató és kutató munkatársak egyszerre motiválhatók és számon kérhetők. Ennek az előmenetelnek a lépcsőzetes rendjét még a 2012-es évben ki

kell dolgozni egyetemi szinten és konkrét előírásokkal megtölteni kari és intézeti szinten. A mesterfokozat elérése utáni *predoktori* időszak programozásának, a doktori fokozat megszerzése folyamatos menedzselésének, a fokozatszerzés támogatásának – kellő, de nem végtelen időszak biztosítása a posztdoktori kutatásokra és a habilitáció elérésére – szervezett és minden (olyan munkakörben dolgozó) munkatársra vonatkozó *egységes* rendben kell történnie. A fokozattal rendelkezők és a habilitáltak számának *folyamatos emelése* az egyetemi szint fenntartásának alapvető feltétele, szükség esetén a *tudományegyetemi* követelmények teljesítésének záloga. A belső tudományos karrier-menedzsment akkor éri el a teljes hatást, ha *kifelé* is megjelenik, vagyis a munkatársak kutató- és publikációs tevékenysége az NKE-n és az ország határain kívül is jól látható, teljesítményük a nyilvános *adatbázisokban* (MTMT/KPA) hiánytalanul szerepel, az NKE rendszeres helyszíne magas szintű konferenciáknak és tanácskozásoknak. Más oldalról, az NKE doktori iskoláinak, habilitációs eljárásainak *befogadónak* kell lenniük, alapvető cél, hogy az itt szerzett doktori fokozat és habilitáció más intézmények dolgozói számára is vonzó legyen, nemcsak belföldön, hanem külföldön is. A külföldi sikerek egyik alapfeltétele, hogy a szakági *nemzetközi szervezetekben* az NKE a jogelődök kapcsolatát fenntartsa, fejlessze és közben újakat építsen ki. Ezek között kiemelt helyet foglal el a Nemzetközi Igazgatástudományi Intézet (International Institute of Administrative Sciences – IIAS/IISA) magyar tagságával és tagozatával kapcsolatos teendők, az MTA illetékes bizottságaival egyeztetett ellátása.

A mai világ azonban nagyon gyorsan változik. Az egymással elméletileg logikus sorrendi kapcsolatban álló folyamatokat párhuzamosan kell kezelni. Párhuzamosan el kell kezdeni az építkezést egyrészt a doktori iskolák alapításának előkészítésével, mind adminisztratív, mind tartalmi vonatkozásban, másrészt kiemelkedő hazai és nemzetközi szaktekinté-

lyekkel való együttműködést kell kezdeményezni különböző erősségű szövetségek és közös doktori kurzusok indítása irányában, harmadrészt nemzetközi tudományos kapcsolatrendszer kiépítését is meg kell kezdeni a doktori képzésekhez, a közzolgálat, közzolgálat-menedzsment, közzolgálati jog, gazdaságtan és politikaalkotás jelentős műhelyeinek tanulmányozása felé.

5. Oktatási integráció, kapacitásbővítés, versenyképesség

Miközben szervezeti egységeket, beosztásokat, tisztségeket és munkaköröket viszonylag gyorsan meg lehet szüntetni vagy éppen létre lehet hozni (ennyiben a szervezeti integráció látványos és gyors is lehet), a jogelőd intézményekben folyó *képzés* tartalmi *összehangolása* a tudományos és nemzetközi kihívások mellett lassabb és nehezebb feladat. Ez természetesen nem jelenti, hogy nem kell rajta szüntelenül munkálkodni. Az FT által felállított Oktatási Előkészítő Bizottság megkezdte egy *egységes oktatási modulrend* (törzsanyagrendszer) kialakítását, amelynek lényege, hogy bizonyos ismereteket minden végzősünk nagyjából azonos tartalommal sajátítson el. Az integráció magasabb fokát jelentő klaszterrend kialakítását az FT határozatával saját hatáskörbe vonta, az egyes *klaszterek* kidolgozására szaktekintélyek felkérése folyamatban van. Ennek lényege, hogy az NKE egy meghatározott ismeretkört egyféleképpen oktasson és kutasson, ne legyen példának okáért háromféle alkotmánytan-oktatás. A klaszterrendszer fenntartói felügyelet melletti kialakítása az induló 2012. év kiemelt feladata, amely súllyal az oktatási rektorhelyettes tevékenységi körébe esik.

A *klaszter* ugyanakkor csak karközi összehangolási *módszer*, a teljes oktatási integráció elérése esetén egy meghatározott ismeretanyagot csak egy kar (intézet) kijelölt tanszéke oktathatna. Egy alkotmányjogi, egy politológiai, egy büntető anyagi jogi, egy szociológiai, egy európai jogi tanszék stb. lehetne csak az NKE egészen, mint ahogyan egy köz-

biztonsági, egy vám- és pénzügyőr, egy repülő és légvédelmi tanszék stb. Megítélésem szerint, a Létesítő tv.-ben és a Kormh.-ban kitűzött egységes egyetemi szervezethez ez a *teljes integráció* illik a legjobban. Ennek elérése *stratégiai* cél, állandó feladat és sikerünk egyik alapvető fokmérője lesz. Megvalósítása nem „sterilen”, elvont tudományos ideák mentén, hanem a fenntartói/megrendelői szempontok szoros érvényesítése útján történhet csak. Tapasztalataim szerint a fenntartókat is ez a cél vezérli például a Katasztrófavédelmi Intézet létrehozásában és oktatási portfóliója kialakításában.

Nemcsak a világ, hanem a világról szerzett *tudásunk* is állandóan *változik*. Az állam működésével kapcsolatos tudással is ez a helyzet. A megváltozott tudásnak a lehető leghamarabb oktatási ismeretanyaggá kell válnia, az államban és az állam körül gyorsan változó világ (társadalmi/gazdasági környezet, politikai viszonyok) azonban nemcsak követő ismeretátadást igényel. Képességeket, készségeket, amelyek az új helyzetekre új megoldásokkal reagáló állami tisztviselőket jellemeznek. Mivel az alap- vagy a mesterképzés során nem adhatunk át mindent, doktori képzésre pedig csak kevesek jutnak el, a tovább- és átképzési *ismeretanyag* tartalmi kialakítása, strukturálása, majd a hozzá illő oktatási szerkezet megalkotása az egyetemnek alapvető és sürgető feladata. Akkor is az lenne, ha a kormány nem ezt szánta volna az egyetem egyik alapvető feladatául. Így azonban, hogy a létesítés egyik fő mozgatórugója ez volt, kétségtelen, hogy nem állhatunk meg a mai oktatási és működési szerkezetnél.

Oda érkeztünk, ahol a kihívások elősorlását elkezdtem: az új SZMSZ-ben megalkotott és előírt integrált szervezeti rend és működés az NKE számára csak a kezdet, nem a végcél. Emellett *versenyképes* egyetem nem képzelhető el általában sem nemzetközileg beágyazott kutatási és publikációs tevékenység, idegen nyelvű képzés és magas színvonalú *hallgatói mobilitás* nélkül. Ezeken keresztül ugyanis hosszú távon és tartósan biztosítható a legkorszerűbb tudás előállítás és oktatása, a professzori és oktatói kar felkészültségének magas szinten tartása, illetve olyan hallgatók képzése és kibocsátása, akik a munkaerőpiacnak, az NKE esetében a nemzeti közigazgatásnak, hon- és rendvédelemnek kiválóan felkészített szakemberei lesznek. Az új egyetem küldetésében kiemelt szerepe van a *nemzeti elkötelezettségnek*, a *közjó* iránti érzékenység kialakításának és a közszolgálat *ethosának*. Uniós és más szervezeti tagságunkból fakadó szilárd európai beágyazottságunk, nemzetközi politikai és gazdasági szövetségi rendszereink szükségessé teszik nemzeti közszolgálatunk fejlesztésének ezek fejlődési trendjei alapján való kialakítását. Fontos számunkra a leghasznosabb, „legjobb gyakorlatok” adaptálása a hatékony nemzeti közszolgálati szemlélet és stratégia kiépítése érdekében. Különösen jelentős a határon túli magyarsággal fenntartott kapcsolatrendszerünk, illetve éppen ezért a szomszédos országokkal való együttműködés folyamatos fejlesztése.

Remélem, e kihívások elérése során az egyetem nem vall kudarcot és bár hánykolódik majd, de el nem süllyed: Fluctuat, nec mergitur!

„E pluribus unum” – A Nemzeti Közszolgálati Egyetem előtt álló kihívások

Minden új szervezet új reményeket és elvárásokat hordoz. Nincs ez másként a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (Egyetem) esetében sem. Az Országgyűlés által elfogadott 2011. évi XXXVI. törvény kimondja, hogy 2012. január 1-jétől a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem (ZMNE), a Rendőr-

tiszti Főiskola (RTF) átalakulásával, valamint a Budapesti Corvinus Egyetemből kiváló Közigazgatástudományi Kar (BCE KIK) csatlakozásával alapított egyetem a magyar felsőoktatási rendszer sajátos jogállású és szerepkörű intézménye lesz.

Az egyetem létesítésének egyik alapvető célja a közszérológati felsőfokú szakemberképzés egységes intézményi alapokra helyezése. Az intézmény megteremtésével kapcsolatos elsődleges elvárás, hogy a magyar állam újjászervezésének és a közigazgatás fejlesztésének stratégiai háttérintézményévé váljon és a közszérológati életpályamodellt támogató továbbképzési rendszert működtessen.

Az egyetem legfontosabb célja annak az integrált szervezeti és működési rendnek a tényleges elérése, amelynek eredményeként a korábban önálló intézmények egy magasabb szervezeti egység, az egyetem részeként működnek tovább. A kialakuló új rend feltétele az ezt megalapozó szabályozás, az egységes, az FT által jóváhagyott egyetemi SZMSZ.

Az új Egyetem küldetésében kiemelt szerepe van a nemzeti elkötelezettségnek, a közjó iránti érzékenység kialakításának és a közszérológat ethosának. Fontos számunkra a leghasznosabb, „legjobb gyakorlatok” adaptálása a hatékony nemzeti közszérológati szemlélet és stratégia kiépítése érdekében. Különösen jelentős a határon túli magyarsággal fenntartott kapcsolatrendszerünk, illetve éppen ezért a szomszédos országokkal való együttműködés folyamatos fejlesztése.